

ZOBOWIĄZANIA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO wg stanu na 31 grudnia 2004 r.

Przepisy ustawy o finansach publicznych wymieniają dwa ograniczenia dotyczące dopuszczalnej wysokości kwoty zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego.

1. Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o finansach publicznych łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez j.s.t. poręczeń, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez j.s.t., nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów j.s.t.
2. Zgodnie z art. 114 ustawy o finansach publicznych łączna kwota długu j.s.t. na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60% dochodów tej jednostki w tym roku budżetowym.

Poziom ten mierzony na dzień 31 grudnia roku budżetowego wyznacza granicę wyłącznie formalno-prawną, ponieważ przestrzeganie jej nie jest wystarczającym warunkiem zapewniającym pełne bezpieczeństwo finansów samorządu.

W przypadku, gdy relacja łącznej kwoty państwowego długu publicznego powiększonej o kwotę przewidywanych wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych do produktu krajowego brutto przekroczy 55%, to kwota, o której mowa w ust. 1 nie może przekroczyć 12% planowanych dochodów j.s.t., chyba że obciążenia te w całości wynikają z zobowiązań zaciągniętych przed datą ogłoszenia tej relacji (ust.2).

Ograniczeń określonych w przepisach art. 113 ust.1 i art. 114 ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku zobowiązań z tytułu pożyczek, kredytów i wyemitowanych papierów wartościowych, jakie j.s.t. będzie musiała zaciągnąć na realizację konkretnego zadania współfinansowanego ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności, a która następnie będzie z tych środków refinansowana.

Wyłączenia powyższych ograniczeń mają umożliwić samorządom zaciąganie zobowiązań w celu pozyskania środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności.

Są to ustawowe granice, których respektowanie powinno zapewnić bezpieczeństwo finansowe.

Rzeczywista granica bezpiecznego zadłużenia jest zróżnicowana dla poszczególnych samorządów i zależy od realnych możliwości spłaty. Większe możliwości mają jednostki posiadające znaczne nadwyżki dochodów nad kwotą wydatków finansowanych obligatoryjnie – są to najczęściej zadania bieżące. O możliwości spłaty długu świadczy więc wyższy udział dochodów własnych oraz wysoki udział wydatków inwestycyjnych, jeśli nie są one finansowane z dotacji celowych.

Przekroczenie ustawowej granicy zadłużenia stanowi naruszenie prawa. Poza ustawowymi limitami, wyznaczając swoje realne możliwości zadłużenia j.s.t. powinny więc brać pod uwagę również szereg innych czynników. Niemniej jednak granica określona ustawowo powinna być przestrzegana.

Doświadczenia wskazują, że zadłużenie takie może zostać zredukowane bez pomocy zewnętrznej.

Równocześnie inne doświadczenia wskazują, że j.s.t. dalekie od granic ustawowego zadłużenia, przy nieracjonalnej gospodarce, nie uwzględniającej rzeczywistych możliwości, odczuwają trudności związane z brakiem płynności finansowej. Bezpieczeństwo finansowe j.s.t. niewątpliwie zwiększyłoby się w wyniku przestrzegania zasady, zgodnie z którą źródła zasilania zewnętrznego byłyby wykorzystywane jedynie dla realizacji zadań inwestycyjnych, natomiast zadania bieżące byłyby finansowane z uzyskiwanych w każdym roku dochodów.

Wskaźniki charakteryzujące wykonanie budżetów w 2004 r. świadczą o dosyć stabilnej sytuacji finansowej większości samorządów województwa lubuskiego.

Obserwacje wskazują, że wiele j.s.t. rezygnowało z powszechnie dotąd realizowanych drobnych inwestycji, by oszczędzone w ten sposób środki skoncentrować na realizację poważniejszych projektów, które w przyszłości będą realizowane przy udziale środków pomocowych.

Jednak coraz bardziej realne zagrożenie dla finansów j.s.t. stanowi zadłużenie utworzonych lub nadzorowanych przez nie jednostek posiadających osobowość prawną (samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury, funduszy celowych i pozostałych). Trudno nie wspomnieć o skutkach takiej ewentualności., ze względu na sygnalizowany powszechnie zły stan finansów tych jednostek oraz ciążyący na samorządzie obowiązek sfinansowania ich zobowiązań w przypadku ich likwidacji lub przekształcenia. Przejęcie zobowiązań samodzielnych publicznych

zakładów opieki zdrowotnej podniosłoby relację do dochodów zadłużenia wszystkich j.s.t. Największe obciążenie dotknęłoby powiaty i województwa.

Podstawowym źródłem danych dotyczących wykonania budżetów j.s.t. są sprawozdania z wykonania planu dochodów i wydatków budżetowych, jak również należności i zobowiązań według tytułów dłużnych tych jednostek sporządzone wg zasad określonych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.).

Wskaźniki zadłużenia poszczególnych j.s.t. województwa lubuskiego liczone jako udział zobowiązań ogółem w wykonanych dochodach ogółem na koniec 2004 r. przedstawia tabela nr 1.

Zobowiązania wymagalne stanowią 4,5% ich zobowiązań ogółem.

Przeważającą kwotę zobowiązań stanowią kredyty i pożyczki. (79,9%).

Nadmienić należy, że nie każde korzystanie z kredytów i pożyczek jest wynikiem złej sytuacji finansowej.

Zauważyć należy, że umiejętne posługiwanie się kredytem może pobudzać rozwój gospodarczy poprzez przyśpieszenie ukończenia inwestycji, zmniejszenie wydatków bieżących (im inwestycja trwa dłużej, tym większe wydatki bieżące).

Ponadto istotne jest na jaki cel został zaciągnięty kredyt - inwestycyjny czy konsumpcyjny (wydatki bieżące). Porównanie wielkości zaciągniętego w ciągu roku długu z poziomem wydatków inwestycyjnych w tym okresie wskazuje na sposób wykorzystania kredytu.

Należy jednak zauważyć, że przepisy ustawy o finansach publicznych pozwalają na zaciąganie kredytów z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Jeśli sytuacji takiej towarzyszy zmniejszenie kosztów obsługi zadłużenia działanie takie winno być oceniane pozytywnie pomimo tego, że wydatki na obsługę długu są również zaliczane do wydatków bieżących, ponieważ dzięki temu sytuacja gminy czy powiatu ulega poprawie

Przeciętny poziom spłaty zadłużenia w samorządach woj. lubuskiego kształtuje się na poziomie 4,6% i jak widać nie przekracza limitu 15%, określonego w art. 113 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Najwyższy wskaźnik przeciętnej spłaty zadłużenia przypada na powiaty grodzkie – 6,5% zaś najniższy na powiaty ziemskie – 3,9%. Taka struktura kształtowania się spłat wynika stąd, że w powiatach ziemskich jest najniższy udział dochodów własnych w dochodach ogółem a głównie te dochody mogą być źródłem spłaty zadłużenia.

Kształtowanie się wskaźników spłaty zadłużenia w poszczególnych j.s.t. woj. lubuskiego przedstawia tabela nr 2.

Wskaźniki te kształtują się na poziomie od 0,0% do 20,4%.

Na koniec 2004 r. żadnej spłaty zadłużenia w swoich budżetach nie realizowało 11 j.s.t. Spłatę w granicach do 5% zrealizowało 11 j.s.t., od 5 – 10% 33 j.s.t. zaś 8 j.s.t. zrealizowało spłatę zobowiązań powyżej 10% wykonanych dochodów.

Podkreślić należy, że spłata zobowiązań dotyczy głównie kredytów i pożyczek (tabela nr 3).

Kwota spłaty zobowiązań 112.848.915 zł obejmuje spłatę kredytów i pożyczek w wysokości 93.400.781 zł oraz wydatki związane z obsługą długu 19.448.134 zł.

Spośród jednostek samorządu terytorialnego woj. lubuskiego tylko w 1 gminie przekroczony został wynikający z art. 113 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wskaźnik spłaty zadłużenia i osiągnął poziom 20,4% (gm. Maszewo).

Należy jednak zauważyć, że wskaźnik ten został osiągnięty przy realizacji budżetu nadwyżkowego, przy osiągniętym bardzo niskim wskaźniku zadłużenia na koniec 2004 r. 1,3% i stosunkowo wysokim 27,4% udziale inwestycji w wydatkach ogółem.

Natomiast przeciętny poziom zadłużenia j.s.t. woj. lubuskiego to 14,8% udziału zobowiązań w dochodach wykonanych. Należy wskazać, że dług publiczny (zadłużenie sektora rządowego i samorządowego) jest na poziomie 51,6%.

Połączenie długu sektora rządowego z długiem samorządowym może być wręcz krzywdzące dla tego drugiego i blokować jego poczynania gospodarcze (inwestycyjne głównie) nakierowane na rozwój gospodarczy.

Wskazuje to również na dużą zdolność kredytową przeważającej większości jednostek samorządowych i stąd duże możliwości finansowe związane z podejmowaniem działań związanych ze wspomaganiami wzrostu gospodarczego. Należy też zauważyć, że w skali całego województwa lubuskiego w 2004 r. przy zobowiązaniach w kwocie 364.084.412 zł wydatki na przedsięwzięcia inwestycyjne w budżecie stanowiły kwotę 413.006.348 zł. Natomiast zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek to 291.049.357 zł.

Na uwagę zasługuje fakt, że blisko połowa j.s.t. zrealizowała w 2004 r. budżet nadwyżkowy. Powyższe wskazuje na prowadzenie prawidłowej gospodarki finansowej przez przeważającą liczbę j.s.t.

W woj. lubuskim według stanu na koniec 2004 r. tylko w 1 gminie (gm. Niegosławice - 64,4%) został przekroczony limit zadłużenia określony w art. 114 ustawy o finansach publicznych. Jednak przyczyną takiej sytuacji było nieterminowe otrzymanie płatności z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach umów o współfinansowaniu zadań ze środków SAPARD. Gmina otrzymała środki na początku 2005 r. zamiast w 2004 r. Po otrzymaniu zaległych środków wskaźnik długu mieści się w granicach ustawowych.

Zauważyć należy, że wskaźnikowi temu towarzyszy realizacja budżetu nadwyżkowego oraz 32,9% udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem.

Przepisy ustawy o finansach publicznych limitują łączną kwotę długu j.s.t. również w trakcie roku budżetowego. Stosownie do art. 114 ust. 2 powyższego aktu również na koniec kwartału łączna kwota długu nie może przekraczać 60% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

opracowanie:
Ewa Okońska
Naczelnik Wydziału Informacji,
Analiz i Szkoleń

Tabela 1
Zobowiązania jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2004 r. (art. 114 ustawy o finansach publicznych)

Lp.	Wyszczególnienie	Dochody	Wydatki	Zobowiązania	Udział % zobowiązań w dochodach	w tym kredyty i pożyczki	w tym zobowiązania wymagane	Wydatki majątkowe
1	Samorząd województwa	215 301 741	192 923 942	10 411 921	4,8%	4 400 357	6 011 564	61 801 586
2	Pow. M. Gorzów Wlkp.	272 184 332	273 066 711	61 840 397	22,7%	41 238 000	602 397	42 089 121
3	Pow. M. Zielona Góra	252 593 674	251 564 883	10 915 861	4,3%	10 792 256	123 605	30 414 001
4	Pow. gorzowski	29 515 890	29 725 586	13 124 216	44,5%	6 123 976	240	2 347 212
5	Pow. krośnieński	30 374 225	28 410 348	0	0,0%	0	0	2 786 821
6	Pow. międzyrzecki	36 114 226	35 363 014	1 356 046	3,8%	1 355 997	49	1 835 331
7	Pow. nowosolski	45 834 204	45 292 656	4 545 478	9,9%	4 545 478	0	2 354 695
8	Pow. słubicki	26 818 034	27 709 484	4 060 714	15,1%	3 948 750	111 964	2 718 638
9	Pow. strzelecko-drezdenecki	28 770 885	26 861 397	2 282 270	7,9%	2 281 817	453	1 683 111
10	Pow. sulęciński	21 943 780	22 178 740	4 842 153	22,1%	4 842 153	0	2 004 697
11	Pow. świebodziński	41 348 961	41 717 852	3 983 427	9,6%	3 885 887	97 540	3 955 540
12	Pow. wschowski	23 259 528	25 572 105	6 845 000	29,4%	6 845 000	0	4 766 831
13	Pow. zielonogórski	43 625 316	42 599 610	4 747 842	10,9%	2 744 853	2 989	3 048 245
14	Pow. żagański	40 362 866	45 372 473	14 007 835	34,7%	6 507 835	0	8 012 506
15	Pow. żarski	60 964 081	62 824 930	11 061 692	18,1%	5 711 692	0	8 182 342
16	M. Gozdnicza	5 764 342	5 788 131	1 236 393	21,4%	1 010 000	226 393	23 140
17	M. Gubin	29 099 408	31 813 372	4 142 789	14,2%	4 142 789	0	5 527 813
18	M. Kostrzyn	31 041 511	28 383 155	11 652 069	37,5%	5 142 400	9 669	1 932 878
19	M. Łęknica	9 908 612	9 610 993	106 190	1,1%	0	106 190	1 979 565
20	M. Nowa Sól	61 955 406	68 280 804	20 237 399	32,7%	18 440 613	1 796 786	9 912 979
21	M. Żagań	41 717 399	40 055 831	1 548 833	3,7%	1 547 681	1 152	5 109 413
22	M. Żary	62 822 515	63 299 286	7 360 000	11,7%	7 360 000	0	9 451 967
23	M.-Gm. Babimost	10 735 449	11 197 953	762 893	7,1%	660 000	102 893	2 759 667
24	M.-Gm. Bytom Odrzański	8 540 233	11 453 784	2 518 143	29,5%	2 518 143	0	4 267 760
25	M.-Gm. Cybinka	11 569 108	10 407 284	300 376	2,6%	210 000	90 376	624 726
26	M.-Gm. Czerwieńsk	16 235 932	15 533 596	1 399 560	8,6%	824 271	575 289	2 159 150
27	M.-Gm. Dobiegniew	11 157 685	10 250 483	1 100 000	9,9%	1 100 000	0	929 556
28	M.-Gm. Drezdenko	27 316 435	28 123 009	3 250 000	11,9%	3 250 000	0	6 599 171
29	M.-Gm. Iłowa	11 611 383	12 526 807	4 939 500	42,5%	4 903 103	36 397	2 680 825
30	M.-Gm. Jasień	11 408 762	11 008 545	679 954	6,0%	546 436	133 518	1 347 150
31	M.-Gm. Kargowa	8 897 000	9 318 234	1 149 200	12,9%	1 149 200	0	1 827 950
32	M.-Gm. Kożuchów	21 774 436	23 038 104	4 344 756	20,0%	4 344 756	0	1 620 484
33	M.-Gm. Krosno Odrzańskie	29 058 820	27 836 765	997 581	3,4%	997 581	0	4 183 039
34	M.-Gm. Lubniewice	6 884 289	10 373 303	3 422 847	49,7%	3 422 847	0	5 012 944
35	M.-Gm. Lubsko	28 178 054	28 032 890	3 464 226	12,3%	2 442 585	1 021 641	2 896 129
36	M.-Gm. Małomice	7 822 606	11 351 121	4 410 603	56,4%	4 347 617	62 986	4 287 884
37	M.-Gm. Międzyrzecz	45 454 829	43 545 616	4 126 885	9,1%	3 822 993	303 892	10 165 719
38	M.-Gm. Nowe Miasteczko	8 418 856	9 285 139	2 694 578	32,0%	2 513 003	181 575	1 083 049
39	M.-Gm. Nowogród Bobrzański	15 086 368	15 172 173	2 139 946	14,2%	2 101 090	38 856	3 060 692
40	M.-Gm. Ośno Lubuskie	13 966 249	15 133 157	4 029 772	28,9%	3 825 696	204 076	5 115 076
41	M.-Gm. Rzepin	18 178 402	17 676 220	860 470	4,7%	600 000	260 470	2 563 503
42	M.-Gm. Skwierzyna	21 764 866	22 363 972	1 513 380	7,0%	1 349 106	164 274	1 830 144
43	M.-Gm. Sława	21 691 128	20 061 235	2 090 328	9,6%	244 101	146 227	1 332 699

ciąg dalszy tabeli nr 1

Lp.	Wyszczególnienie	Dochody	Wydatki	Zobowiązania	Udział % zobowiązań w dochodach	w tym kredyty i pożyczki	w tym zobowiązania wymagane	Wydatki majątkowe
44	M.-Gm. Słubice	37 737 407	40 360 466	8 146 517	21,6%	7 697 969	428 679	9 742 427
45	M.-Gm. Strzelce Krajeńskie	25 664 698	24 992 583	9 026 672	35,2%	9 026 672	0	2 701 429
46	M.-Gm. Sulechów	43 498 812	44 250 671	2 530 436	5,8%	2 530 436	0	5 521 582
47	M.-Gm. Sulęcín	26 892 928	27 807 186	5 883 823	21,9%	5 592 500	291 323	4 531 954
48	M.-Gm. Szlichtyngowa	7 839 439	10 595 378	4 367 425	55,7%	4 367 425	0	3 236 974
49	M.-Gm. Szprotawa	32 255 208	32 624 238	1 150 000	3,6%	1 150 000	0	4 121 619
50	M.-Gm. Świebodzin	46 938 966	45 865 337	2 225 167	4,7%	2 225 000	167	4 832 842
51	M.-Gm. Torzym	12 260 333	13 105 173	4 487 999	36,6%	3 284 455	1 203 544	2 667 608
52	M.-Gm. Trzciel	10 173 553	10 892 641	3 962 525	38,9%	3 962 525	0	1 886 137
53	M.-Gm. Witnica	20 060 428	20 125 376	5 398 230	26,9%	5 267 581	130 649	1 728 800
54	M.-Gm. Wschowa	29 783 779	32 086 727	11 100 000	37,3%	6 100 000	0	4 092 646
55	M.-Gm. Zbąszynek	11 511 078	10 800 838	417 486	3,6%	417 486	0	847 903
56	Gm. Bledzew	8 270 195	9 161 080	1 511 392	18,3%	1 511 392	0	1 735 912
57	Gm. Bobrowice	7 823 290	7 614 892	736 433	9,4%	736 433	0	1 579 443
58	Gm. Bodaniec	10 932 355	11 508 183	600 000	5,5%	600 000	0	3 269 908
59	Gm. Bojadła	5 084 550	4 705 185	3 024	0,1%	0	3 024	170 222
60	Gm. Brody	6 380 407	5 872 845	0	0,0%	0	0	204 966
61	Gm. Brzeźnica	6 214 760	6 191 873	298 897	4,8%	40 000	258 897	648 917
62	Gm. Bytnica	4 337 146	4 029 712	994 672	22,9%	786 250	208 422	154 602
63	Gm. Dąbie	7 545 640	7 313 337	449 118	6,0%	427 762	21 356	152 055
64	Gm. Deszczno	11 322 904	12 189 236	901 966	8,0%	900 000	1 966	2 171 678
65	Gm. Górzycza	7 949 093	7 548 241	3 359 103	42,3%	3 359 033	70	71 893
66	Gm. Gubin	12 169 209	12 950 495	0	0,0%	0	0	3 013 940
67	Gm. Kłodawa	11 540 537	12 930 967	3 168 519	27,5%	3 168 519	0	3 714 718
68	Gm. Kolsko	5 064 930	5 681 265	2 220 260	43,8%	1 764 970	455 290	900 715
69	Gm. Krzeszyce	20 186 061	21 204 886	3 273 317	16,2%	1 735 269	138 048	13 678 824
70	Gm. Lipinki Łużyckie	6 051 277	6 796 068	890 231	14,7%	890 231	0	1 818 379
71	Gm. Lubiszyn	11 746 158	10 367 370	2 354 911	20,0%	2 209 707	145 204	861 065
72	Gm. Lubrza	5 994 883	5 878 989	739 817	12,3%	739 817	0	1 021 167
73	Gm. Łagów Lubuski	8 483 604	7 877 128	2 258 883	26,6%	2 243 773	15 110	554 041
74	Gm. Maszewo	5 526 914	5 167 071	70 000	1,3%	70 000	0	1 413 646
75	Gm. Niegosławice	8 591 169	8 385 982	5 529 057	64,4%	5 529 057	0	2 760 372
76	Gm. Nowa Sól	8 501 002	8 771 216	1 138 097	13,4%	966 137	171 960	1 138 149
77	Gm. Otyń	9 563 254	9 032 525	1 686 781	17,6%	1 686 781	0	1 102 472
78	Gm. Przewóz	6 582 121	7 233 904	1 646 432	25,0%	1 619 667	26 765	1 549 860
79	Gm. Przytoczna	9 991 376	11 365 050	1 577 795	15,8%	1 570 000	7 795	2 021 378
80	Gm. Pszczew	9 919 762	8 292 311	61 366	0,6%	0	61 366	1 422 945
81	Gm. Santok	11 393 277	10 707 622	1 925 412	16,9%	1 925 412	0	919 083
82	Gm. Siedlisko	5 997 473	5 656 760	150 000	2,5%	150 000	0	429 064
83	Gm. Skąpe	8 940 229	8 809 021	637 760	7,1%	624 260	13 500	945 329
84	Gm. Stońsk	8 308 626	9 540 573	2 973 385	35,8%	2 735 005	238 380	1 948 181
85	Gm. Stare Kurowo	7 196 332	7 330 279	1 274 151	17,7%	1 274 103	48	1 220 315
86	Gm. Szczaniec	6 111 656	6 109 789	260 700	4,3%	216 000	44 700	307 556
87	Gm. Świdnica	8 987 842	8 494 909	535 234	6,0%	529 263	5 971	1 073 353
88	Gm. Trzebiechów	5 368 603	6 198 869	1 381 482	25,7%	1 381 482	0	1 174 763
89	Gm. Trzebiele	9 102 505	10 712 976	2 164 328	23,8%	2 160 000	4 328	2 743 882

ciąg dalszy tabeli nr 1

Lp.	Wyszczególnienie	Dochody	Wydatki	Zobowiązania	Udział % zobowiązań w dochodach	w tym kredyty i pożyczki	w tym zobowiązania wymagane	Wydatki majątkowe
90	Gm. Tuplice	5 147 212	5 326 849	181 204	3,5%	0	181 204	732 473
91	Gm. Wymiarki	3 605 277	3 516 307	75 133	2,1%	0	75 133	64 262
92	Gm. Zabór	5 886 292	7 297 055	1 875 595	31,9%	1 875 595	0	2 259 593
93	Gm. Zielona Góra	25 715 220	25 119 273	1 423 602	5,5%	1 411 683	11 919	4 927 456
94	Gm. Zwierzyn	7 355 341	8 852 812	1 536 753	20,9%	1 536 753	0	2 250 904
95	Gm. Żagań	15 332 104	10 580 539	3 401	0,0%	0	3 401	1 200 345
96	Gm. Żary	18 403 845	17 997 883	0	0,0%	0	0	4 326 299
97	Związek Międzygminny WiKW	68 076	52 440	3 506	5,2%	0	0	0
98	Celowy Związek Gmin CZG-12	8 286 053	8 485 823	2 882 892	34,8%	2 882 892	0	3 334 584
99	Związek Gmin Gorzowskich	11 838 543	11 781 599	130 000	1,1%	130 000	0	11 588 801
100	Związek Łużycki Gmin w Żarach	322 839	328 497	0	0,0%	0	0	231 168
	Razem:	2 460 828 397	2 466 580 993	364 084 412	14,8%	291 049 357	16 561 680	413 006 348
w tym	Powiaty grodzkie	524 778 006	524 631 594	72 756 258	13,9%	52 030 256	726 002	72 503 122
	Powiaty ziemskie	428 931 996	433 628 195	70 856 673	16,5%	48 793 438	213 235	43 695 969
	Miasta	242 309 193	247 231 572	46 283 673	19,1%	37 643 483	2 140 190	33 937 755
	Miasta i Gminy	660 367 519	677 196 004	108 891 278	16,5%	96 794 577	5 376 832	112 259 238
	Gminy	368 624 431	370 321 327	51 868 211	14,1%	48 374 354	2 093 857	73 654 125
	Związki międzygminne	20 515 511	20 648 359	3 016 398	14,7%	3 012 892	0	15 154 553

Tabela 2
Wskaźniki spłaty zadłużenia j.s.t. w 2004 r. (art. 113 ust. 1 ustawy o finansach publicznych)

Lp.	Wyszczególnienie	Dochody	Suma (spłata kredytów i pożyczek oraz obsługa długu)	% udział
1	Samorząd województwa	215 301 741	2 381 160	1,1%
2	Pow. M. Gorzów Wlkp.	272 184 332	24 388 725	9,0%
3	Pow. M. Zielona Góra	252 593 674	9 546 596	3,8%
4	Pow. gorzowski	29 515 890	2 775 752	9,4%
5	Pow. krośnieński	30 374 225	386 032	1,3%
6	Pow. międzyrzecki	36 114 226	947 136	2,6%
7	Pow. nowosolski	45 834 204	1 032 291	2,3%
8	Pow. słubicki	26 818 034	901 909	3,4%
9	Pow. strzelecko-drezdenecki	28 770 885	1 164 236	4,0%
10	Pow. sulęciński	21 943 780	1 019 217	4,6%
11	Pow. świebodziński	41 348 961	844 728	2,0%
12	Pow. wschowski	23 259 528	1 643 400	7,1%
13	Pow. zielonogórski	43 625 316	2 754 636	6,3%
14	Pow. żagański	40 362 866	556 081	1,4%
15	Pow. żarski	60 964 081	2 883 666	4,7%
16	M. Gozdnicza	5 764 342	437 186	7,6%
17	M. Gubin	29 099 408	649 344	2,2%
18	M. Kostrzyn	31 041 511	2 936 472	9,5%
19	M. Łęknica	9 908 612	0	0,0%
20	M. Nowa Sól	61 955 406	3 618 815	5,8%
21	M. Żagań	41 717 399	67 703	0,2%
22	M. Żary	62 822 515	2 522 604	4,0%
23	M.-Gm. Babimost	10 735 449	86 389	0,8%
24	M.-Gm. Bytom Odrzański	8 540 233	23 042	0,3%
25	M.-Gm. Cybinka	11 569 108	476 954	4,1%
26	M.-Gm. Czerwieńsk	16 235 932	307 674	1,9%
27	M.-Gm. Dobiegniew	11 157 685	359 035	3,2%
28	M.-Gm. Drezdenko	27 316 435	859 678	3,1%
29	M.-Gm. Iłowa	11 611 383	658 394	5,7%
30	M.-Gm. Jasień	11 408 762	275 263	2,4%
31	M.-Gm. Kargowa	8 897 000	306 333	3,4%
32	M.-Gm. Koźuchów	21 774 436	1 637 668	7,5%
33	M.-Gm. Krosno Odrzańskie	29 058 820	1 284 447	4,4%
34	M.-Gm. Lubniewice	6 884 289	311 190	4,5%
35	M.-Gm. Lubska	28 178 054	2 927 671	10,4%
36	M.-Gm. Małomice	7 822 606	445 051	5,7%
37	M.-Gm. Międzyrzecz	45 454 829	1 703 919	3,7%
38	M.-Gm. Nowe Miasteczko	8 418 856	847 150	10,1%
39	M.-Gm. Nowogród Bobrzański	15 086 368	501 145	3,3%
40	M.-Gm. Osno Lubuskie	13 966 249	941 945	6,7%
41	M.-Gm. Rzepin	18 178 402	37 190	0,2%
42	M.-Gm. Skwierzyna	21 764 866	1 009 988	4,6%
43	M.-Gm. Sława	21 691 128	379 557	1,7%

ciąg dalszy tabeli nr 2

Lp.	Wyszczególnienie	Dochody	Suma (spłata kredytów i pożyczek oraz obsługa długu)	% udział
44	M.-Gm. Słubice	37 737 407	3 199 338	8,5%
45	M.-Gm. Strzelce Krajeńskie	25 664 698	2 146 937	8,4%
46	M.-Gm. Sulechów	43 498 812	337 527	0,8%
47	M.-Gm. Sulęcín	26 892 928	1 822 319	6,8%
48	M.-Gm. Szlichtyngowa	7 839 439	657 712	8,4%
49	M.-Gm. Szprotawa	32 255 208	271 954	0,8%
50	M.-Gm. Świebodzin	46 938 966	1 926 586	4,1%
51	M.-Gm. Torzym	12 260 333	768 060	6,3%
52	M.-Gm. Trzciel	10 173 553	981 975	9,7%
53	M.-Gm. Witnica	20 060 428	1 879 994	9,4%
54	M.-Gm. Wschowa	29 783 779	2 703 322	9,1%
55	M.-Gm. Zbąszynek	11 511 078	737 644	6,4%
56	Gm. Bledzew	8 270 195	614 862	7,4%
57	Gm. Bobrowice	7 823 290	421 470	5,4%
58	Gm. Bodaniec	10 932 355	6 956	0,1%
59	Gm. Bojadła	5 084 550	0	0,0%
60	Gm. Brody	6 380 407	0	0,0%
61	Gm. Brzeźnica	6 214 760	44 052	0,7%
62	Gm. Bytnica	4 337 146	459 948	10,6%
63	Gm. Dąbie	7 545 640	311 930	4,1%
64	Gm. Deszczno	11 322 904	0	0,0%
65	Gm. Górzycza	7 949 093	641 543	8,1%
66	Gm. Gubin	12 169 209	0	0,0%
67	Gm. Kłodawa	11 540 537	589 800	5,1%
68	Gm. Kolsko	5 064 930	324 886	6,4%
69	Gm. Krzeszyce	20 186 061	488 409	2,4%
70	Gm. Lipinki Łużyckie	6 051 277	59 518	1,0%
71	Gm. Lubiszyn	11 746 158	1 424 790	12,1%
72	Gm. Lubrza	5 994 883	464 441	7,7%
73	Gm. Łagów Lubuski	8 483 604	555 906	6,6%
74	Gm. Maszewo	5 526 914	1 125 162	20,4%
75	Gm. Niegostawice	8 591 169	851 286	9,9%
76	Gm. Nowa Sól	8 501 002	416 699	4,9%
77	Gm. Otyń	9 563 254	686 897	7,2%
78	Gm. Przewóz	6 582 121	693 916	10,5%
79	Gm. Przytoczna	9 991 376	210 221	2,1%
80	Gm. Pszczew	9 919 762	351	0,0%
81	Gm. Santok	11 393 277	821 802	7,2%
82	Gm. Siedlisko	5 997 473	227 480	3,8%
83	Gm. Skąpe	8 940 229	220 029	2,5%
84	Gm. Słońsk	8 308 626	1 222 634	14,7%
85	Gm. Stare Kurowo	7 196 332	441 013	6,1%
86	Gm. Szczaniec	6 111 656	4 917	0,1%
87	Gm. Świdnica	8 987 842	471 072	5,2%
88	Gm. Trzebiechów	5 368 603	195 778	3,6%
89	Gm. Trzebiel	9 102 505	134 898	1,5%

ciąg dalszy tabeli nr 2

Lp.	Wyszczególnienie	Dochody	Suma (spłata kredytów i pożyczek oraz obsługa długu)	% udział
90	Gm. Tuplice	5 147 212	0	0,0%
91	Gm. Wymiarki	3 605 277	0	0,0%
92	Gm. Zabór	5 886 292	252 297	4,3%
93	Gm. Zielona Góra	25 715 220	1 088 029	4,2%
94	Gm. Zwierzyn	7 355 341	0	0,0%
95	Gm. Żagań	15 332 104	0	0,0%
96	Gm. Żary	18 403 845	0	0,0%
97	Związek Międzygminny WiKW	68 076	0	0,0%
98	Celowy Związek Gmin CZG-12	8 286 053	1 075 183	13,0%
99	Związek Gmin Gorzowskich	11 838 543	0	0,0%
100	Związek Łużycki Gmin w Żarach	322 839	0	0,0%
	Razem:	2 460 828 397	1 12 818 915	4,6%
w tym	Powiaty grodzkie	524 778 006	33 935 321	6,5%
	Powiaty ziemskie	428 931 996	16 909 084	3,9%
	Miasta	242 309 193	10 232 124	4,2%
	Miasta i Gminy	660 367 519	32 813 051	5,0%
	Gminy	368 624 431	15 472 992	4,2%
	Związki międzygminne	20 515 511	1 075 183	5,2%

Tabela 3
Zaciąganie kredytów i pożyczek oraz ich spłata przez j.s.t.

Lp.	Wyszczególnienie	Przychody	w tym z tyt. kredytów i pożycz.	Rozchody	w tym spłata kredytów i pożycz.
1	Samorząd województwa	0	0	21 099 643	2 099 643
2	Pow. M. Gorzów Wlkp.	34 791 525	25 646 000	21 558 686	21 492 000
3	Pow. M. Zielona Góra	13 358 115	12 737 516	9 090 000	9 090 000
4	Pow. gorzowski	2 587 162	1 800 000	1 891 552	1 891 552
5	Pow. krośnieński	114 000	0	2 077 877	349 992
6	Pow. międzyrzecki	1 310 679	1 126 330	859 833	859 833
7	Pow. nowosolski	1 343 300	1 343 300	776 555	776 555
8	Pow. słubicki	3 339 690	2 835 000	35 000	35 000
9	Pow. strzelecko-drezdenecki	49 863	0	993 457	993 457
10	Pow. sulęciński	2 043 659	1 400 000	709 020	709 020
11	Pow. świebodziński	2 396 406	1 789 487	653 600	653 600
12	Pow. wschowski	4 044 600	3 910 000	1 458 181	1 400 000
13	Pow. zielonogórski	2 000 000	0	2 660 936	2 460 936
14	Pow. żagański	6 833 185	6 500 000	531 340	31 340
15	Pow. żarski	3 969 271	3 770 500	2 108 422	2 108 422
16	M. Gozdnicza	517 561	517 561	493 772	385 000
17	M. Gubin	3 201 169	3 201 169	429 620	429 620
18	M. Kostrzyn	260 932	0	2 387 600	2 087 600
19	M. Łęknica	2 152 595	0	0	0
20	M. Nowa Sól	9 869 688	9 869 688	2 175 155	2 175 155
21	M. Żagań	808 009	72 500	0	0
22	M. Żary	3 750 900	3 502 000	2 118 000	2 118 000
23	M.-Gm. Babimost	542 504	500 000	80 000	80 000
24	M.-Gm. Bytom Odrzański	2 913 551	2 518 143	0	0
25	M.-Gm. Cybinka	103 644	0	440 000	440 000
26	M.-Gm. Czerwieńsk	217 240	0	217 240	217 240
27	M.-Gm. Dobiegniew	284 225	152 000	259 000	259 000
28	M.-Gm. Drezdenko	3 439 127	1 900 000	750 000	750 000
29	M.-Gm. Iłowa	1 609 280	1 466 000	600 000	600 000
30	M.-Gm. Jasień	218 107	0	231 000	231 000
31	M.-Gm. Kargowa	698 234	598 000	277 000	277 000
32	M.-Gm. Kożuchów	3 107 230	3 000 000	1 433 984	1 433 984
33	M.-Gm. Krosno Odrzańskie	0	0	1 196 294	1 196 294
34	M.-Gm. Lubniewice	3 783 647	3 321 114	291 317	291 317
35	M.-Gm. Lubsko	2 475 005	2 206 754	2 620 169	2 620 169
36	M.-Gm. Małomice	3 962 000	3 962 000	373 733	373 733
37	M.-Gm. Międzyrzecz	3 551 919	1 459 484	1 380 000	1 380 000
38	M.-Gm. Nowe Miasteczko	1 595 531	1 480 180	729 248	729 248
39	M.-Gm. Nowogród Bobrzański	1 443 475	1 141 150	1 325 289	429 260
40	M.-Gm. Ośno Lubuskie	1 889 650	1 759 050	662 854	662 854
41	M.-Gm. Rzepin	942 463	600 000	0	0
42	M.-Gm. Skwierzyna	1 011 597	906 597	400 000	400 000
43	M.-Gm. Sława	298 149	121 007	1 815 340	215 340

ciąg dalszy tabeli nr 3

Lp.	Wyszczególnienie	Przychody	w tym z tyt. kredytów i pożycz.	Rozchody	w tym spłata kredytów i pożycz.
44	M.-Gm. Słubice	5 507 780	3 688 366	2 884 721	2 756 000
45	M.-Gm. Strzelce Krajeńskie	1 613 714	1 492 000	1 801 000	1 801 000
46	M.-Gm. Sulechów	1 896 893	1 473 000	288 392	288 392
47	M.-Gm. Sulęcín	2 390 755	2 390 000	1 474 600	1 474 600
48	M.-Gm. Szlichtyngowa	3 283 922	3 283 922	515 463	515 463
49	M.-Gm. Szprotawa	1 287 096	1 150 000	265 446	265 446
50	M.-Gm. Świebodzin	3 745 346	1 650 000	3 376 327	1 825 000
51	M.-Gm. Torzym	1 438 863	1 367 150	594 023	594 023
52	M.-Gm. Trzciel	1 719 821	1 394 350	815 610	815 610
53	M.-Gm. Witnica	2 416 785	2 000 000	1 529 951	1 529 951
54	M.-Gm. Wschowa	4 550 000	3 550 000	2 100 000	2 100 000
55	M.-Gm. Zbąszynek	699 514	0	699 514	699 514
56	Gm. Bledzew	1 471 059	675 859	542 200	542 200
57	Gm. Bobrowice	486 433	486 433	383 360	383 360
58	Gm. Bodaniec	617 976	600 000	0	0
59	Gm. Bojadła	489 134	0	0	0
60	Gm. Brody	814 128	0	0	0
61	Gm. Brzeźnica	0	0	40 000	40 000
62	Gm. Bytnica	83 816	0	391 250	391 250
63	Gm. Dąbie	103 650	103 650	281 300	281 300
64	Gm. Deszczno	1 044 001	900 000	0	0
65	Gm. Górzycza	571 825	0	481 543	481 543
66	Gm. Gubin	1 001 837	0	0	0
67	Gm. Kłodawa	1 900 000	1 900 000	493 069	493 069
68	Gm. Kolsko	876 760	790 760	259 533	259 533
69	Gm. Krzeszyce	1 421 795	1 400 000	402 970	302 970
70	Gm. Lipinki Łużyckie	890 231	890 231	50 000	50 000
71	Gm. Lubiszyn	1 935 948	350 000	1 258 343	1 258 343
72	Gm. Lubrza	442 989	400 000	442 989	442 989
73	Gm. Łągów Lubuski	0	0	437 500	437 500
74	Gm. Maszewo	901 000	700 000	1 081 000	1 081 000
75	Gm. Niegosławice	306 617	243 681	511 804	511 804
76	Gm. Nowa Sól	636 914	600 000	366 700	366 700
77	Gm. Otyń	30 945	0	561 674	561 674
78	Gm. Przewóz	1 261 783	1 163 000	610 000	610 000
79	Gm. Przytoczna	1 482 042	1 400 000	178 800	178 800
80	Gm. Pszczew	637 778	0	1 500 000	0
81	Gm. Santok	217 273	110 000	621 810	621 810
82	Gm. Siedlisko	0	0	205 000	205 000
83	Gm. Skąpe	359 402	359 402	191 840	191 840
84	Gm. Słońsk	2 294 516	2 294 516	1 035 382	1 035 382
85	Gm. Stare Kurowo	684 279	650 183	381 320	381 320
86	Gm. Szczaniec	0	0	0	0
87	Gm. Świdnica	1 357 008	0	424 572	424 572
88	Gm. Trzebiechów	1 053 340	980 000	156 000	156 000
89	Gm. Trzebiel	2 243 440	2 160 000	83 440	83 440

ciąg dalszy tabeli nr 3

Lp.	Wyszczególnienie	Przychody	w tym z tyt. kredytów i pożycz.	Rozchody	w tym spłata kredytów i pożycz.
90	Gm. Tuplice	290 000	0	0	0
91	Gm. Wymiarki	39 694	0	0	0
92	Gm. Zabór	1 628 441	1 573 401	217 500	217 500
93	Gm. Zielona Góra	1 630 815	1 084 000	1 031 719	1 031 719
94	Gm. Zwierzyn	1 835 673	1 536 753	0	0
95	Gm. Żagań	0	0	0	0
96	Gm. Żary	417 290	0	0	0
97	ZMWIKW	0	0	0	0
98	CZG-12	1 239 371	300 000	980 000	980 000
99	ZM "Odra-Warta"	28 334	0	0	0
100	ZG "Bledzew-Przytoczna-Skwierzyna"	0	0	0	0
101	Związek Łużycki Gmin w Żarach	5 658	0	0	0
102	Związek Celowy Gmin	130 000	130 000	0	0
	Razem:	198 242 571	154 333 187	121 138 382	93 400 781
w tym	Powiaty grodzkie	48 149 640	38 383 516	30 648 686	30 582 000
	Powiaty ziemskie	30 031 815	24 474 617	14 755 773	12 269 707
	Miasta	20 560 854	17 162 918	7 604 147	7 195 375
	Miasta i Gminy	64 637 067	50 530 267	31 427 515	27 251 438
	Gminy	33 459 832	23 351 869	14 622 618	13 022 618
	Związki międzygminne	1 403 363	430 000	980 000	980 000